

Aan de gemeenteraad

Onderwerp	Uitwerking motie schoolontbijt
Uw kenmerk	
Ons kenmerk	2023-116089
Dienst	Sociaal Domein
Sector	Beleid en Strategie
Contact	14 058, Esther van der Vlies
Bijlagen	
Datum	30-05-2023

Geachte leden van de gemeenteraad,

Ontbijtarmoede is een schrijnend probleem dat de laatste jaren terecht veel landelijke aandacht krijgt. Ook in onze gemeente zijn er kinderen die zonder ontbijt naar school gaan, met als gevolg dat ze minder in staat zijn zich te concentreren en de lesstof tot zich te nemen. Op 9 november 2022 heeft uw raad een motie ingediend. Hierin vraagt u het college om te komen met een inventarisatie van de regeling ‘boterhammenbar’ en een vervolgadvis. In deze brief leest u wat daar de uitwerking van is.

Regeling gratis schoolontbijt, de ‘boterhammenbar’ van het Jeugdeducatiefonds

Het ministerie van SZW en OCW hebben op 4 oktober 2022 een regeling open gesteld waarbij de 500 scholen met de meest kwetsbare leerlingen een aanvraag konden indienen bij het Jeugdeducatiefonds (JEF) om een gratis ontbijt te verzorgen voor de leerlingen. Het gaat om basisscholen die al door het JEF gecertificeerd zijn, ofwel om scholen die alleen voor deze aanvraag gecertificeerd worden.

De aanvraag kon gedurende een tijdelijke periode, van 1 oktober 2022 t/m 31 maart 2023 worden ingediend. Onderwijl werkte het ministerie aan een vervolgregeling die we kennen als het Programma Schoolmaaltijden.

12 Leeuwarder scholen namen deel aan de ‘boterhammenbar’

In Leeuwarden zijn 12 basisscholen door het JEF gecertificeerd en kwamen daarmee in aanmerking voor de regeling ‘boterhammenbar’. Het gaat om de volgende scholen: Talentencampus Eigen Wijs SBO, Talentencampus Eigen Wijs Regulier, IKC Trianova, IKC Het Palet, IKC Franciscus, Taalschool Leeuwarden, Prins Mauritschool, Plataanschool, IKC Aventurijn, Potmarge, Eestroom en Prins Constantijnschool (alleen certificaat ‘boterhammenbar’).

Een school in primair onderwijs komt in aanmerking voor een certificaat van het JEF indien:

- meer dan 50% van de schoolpopulatie in armoede leeft (met een inkomen onder 150% van het minimum loon),
- de school niet als zwak wordt beoordeeld volgens de onderwijsinspectie.

Alle 12 scholen hebben op eigen wijze vorm gegeven aan het invullen van een gratis schoolontbijt. Dit varieert van het geven van een belegde boterham aan een individueel kind, tot het aanbieden van een ontbijtbuffet. Een aantal scholen zocht de samenwerking met het Rode Kruis en werd naar behoefte een ontbijttas aangeboden aan de gezinnen.

Meer energie en een beter concentratievermogen

Dat is een van de bevindingen uit de evaluatie van het JEF naar de regeling 'boterhammenbar'. Zij concludeert in haar rapport dat het bieden van een schoolmaaltijd een positief effect heeft op de leerlingen. Door het JEF ondervraagde schoolleiding en leraren gaven "aan een stuk meer energie en een betere werkhouding en concentratie bij de leerlingen te zien. Ook zitten kinderen die op school ontbijten op tijd in de klas. Scholen zien daarnaast dat een maaltijd op school stress wegneemt bij ouders en daarmee bij de kinderen". De lessen geleerd van de regeling 'boterhammenbar', zijn vervoegd in het Programma Schoolmaaltijden, dat op 29 maart 2023 van start is gegaan.

Programma Schoolmaaltijden

Vanaf 29 maart 2023 tot en met 31 december 2023 is er €100 miljoen beschikbaar gesteld door OCW voor de uitvoering van het Programma Schoolmaaltijden. Via deze regeling kunnen scholen in het Primair Onderwijs en Voortgezet Onderwijs leerlingen een gratis maaltijd aanbieden. Daarbij wordt samengewerkt met het Jeugdeducatiefonds en het Rode Kruis.

De betreffende scholen kunnen kiezen uit twee opties:

- Een maaltijd 'op school'

De school geeft zelf invulling aan de vorm: ontbijt, fruit, lunch. En kan daarbij gebruik maken van vrijwilligers, die vanuit dit budget betaald kunnen worden, of door bijvoorbeeld een cateraar in te huren. Per leerling is voor deze regeling €9 beschikbaar.

- Een maaltijd 'thuis'

Indien een school voor deze optie kiest ontvangt de ouder een fysieke of digitale boodschappentegoedbon ter waarde van €11 te besteden bij de Albert Heijn of Jumbo.

Welke scholen komen voor de maaltijdregeling in aanmerking

De regeling staat open voor de scholen die dat het hardste nodig hebben. Een school valt binnen de doelgroep indien 30% of meer van de leerlingen uit een gezin komt met een laag inkomen. Dit is de afgelopen maanden samen met het Nationaal Cohort Onderzoek (NCO) in kaart gebracht. Bij de aanvraag moet de jaarlijkse NCO rapportage worden geupload.

Scholen die al deelnamen aan de regeling 'boterhammenbar' komen sowieso in aanmerking voor het Programma Schoolmaaltijden.

Alle speciaal onderwijs scholen (SBO, SO, VSO en het praktijkonderwijs) kunnen een aanvraag indienen. Van deze scholen is geen NCO-rapportage opgesteld en behoren sowieso tot de doelgroep.

Afhandeling motie door vervolg via Programma Schoolmaaltijden

Uw motie riep op tot het inventariseren van de regeling en te komen met een vervolgadvis. Met het programma schoolmaaltijden wordt er door het Rijk tot en met 31 december 2023 een vervolg gegeven aan het aanbieden van een gratis maaltijd. Tevens is de regeling uitgebreid en kunnen ook scholen in het Voortgezet Onderwijs die voldoen aan de 30% regeling, een aanvraag indienen.

Een uitvraag onder de twaalf deelnemende scholen, op welke wijze de regeling ‘boterhammenbar’ is ingezet, heeft na herhaalde oproep zes reacties opgeleverd:

- Het bieden van een ontbijtbuffet, vanaf januari het verstrekken van een ontbijttas op aanvraag;
- Het verstrekken van een ontbijttas door Rode Kruis en een lunch;
- Tweemaal per week een ontbijttas verstrekken voor en door ouders;
- Ontbijtbar in school en naar behoefte verstrekken ontbijttas door Rode Kruis;
- Ontbijttassen via het Rode Kruis;
- Ontbijttassen via het Rode Kruis.

De voorgelegde motie zien wij als afgehandeld door openstelling van het Programma Schoolmaaltijden.

Hoogachtend,

burgemeester en wethouders van Leeuwarden,

burgemeester.

secretaris.

**Dit document is rechtsgeldig digitaal ondertekend.*